

**Codul penal
și
Codul de procedură penală**
actualizate la 20 septembrie 2024

**Ediție îngrijită de
George Zlati
lect.univ.dr., avocat**

Cuprins

Codul penal.....	1
Index.....	213
Codul de procedură penală	221
Index.....	611

Partea specială

Titlul I. Infracțiuni contra persoanei

Capitolul I. Infracțiuni contra vieții

Art. 188. Omorul. (1) Uciderea unei persoane se pedepsește cu închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Tentativa se pedepsește.

Art. 189. Omorul calificat. (1) Omorul săvârșit în vreuna dintre următoarele împrejurări:

- a) cu premeditare;
- b) din interes material;
- c) pentru a se sustrage ori pentru a sustrage pe altul de la tragerea la răspundere penală sau de la executarea unei pedepse;
- d) pentru a înlesni sau a ascunde săvârșirea altei infracțiuni;
- e) de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune de omor sau o tentativă la infracțiunea de omor;
- f) asupra a două sau mai multor persoane;
- g) asupra unei femei gravide;
- h) prin cruzimi;
- i)¹⁾ profitând de starea de vădită vulnerabilitate a persoanei vătămate, datorată vârstei, stării de sănătate, infirmității sau altor cauze, se pedepsește cu detențiune pe viață sau închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Tentativa se pedepsește.

Recurs în interesul legii: Prin **Decizia nr. V/2006** (M. Of. nr. 492 din 7 iunie 2006), în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 176 alin. (1) lit. b) din Codul penal din 1969 [art. 189 alin. (1) lit. f) C.pen. actual – n.r.], ICCJ a stabilit că „*actele de violență cu intenția de a ucide, săvârșite în aceeași împrejurare asupra a două persoane, dintre care una a decedat, constituie atât infracțiunea de omor – simplu, calificat sau deosebit de grav – comisă asupra unei singure persoane, cât și tentativa*”

¹⁾ Lit. i) a alin. (1) al art. 189 a fost introdusă prin art. I pct. 1 din Legea nr. 248/2023.

de omor, după caz, simplu, calificat sau deosebit de grav, aflate în concurs. Agravanta prevăzută în art. 176 alin. (1) lit. b) din Codul penal (din 1969 – n.r.) nu este aplicabilă în cazul faptelor menționate”.

Dezlegarea unor chestiuni de drept: Prin **Decizia nr. 17/2018** (M. Of. nr. 1000 din 27 noiembrie 2018), în interpretarea dispozițiilor art. 189 alin. (1) lit. e) din Codul penal și a art. 169 alin. (1) din Codul penal, ICCJ a stabilit că, „*în cazul săvârșirii unei noi infracțiuni de omor sau tentative la infracțiunea de omor, reabilitarea ori împlinirea termenului de reabilitare cu privire la persoana condamnată definitiv care a comis anterior o infracțiune de omor sau o tentativă la infracțiunea de omor nu împiedică reținerea elementului circumstanțial agravant prevăzut în art. 189 alin. (1) lit. e) din Codul penal”.*

Art. 190. Uciderea la cererea victimei. Uciderea săvârșită la cererea explicită, serioasă, conștientă și repetată a victimei care suferea de o boală incurabilă sau de o infirmitate gravă atestată medical, cauzatoare de suferințe permanente și greu de suportat, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Art. 191. Determinarea sau înlesnirea sinuciderii. (1) Fapta de a determina sau înlesni sinucidera unei persoane, dacă sinucidera a avut loc, se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 7 ani.

(2) Când fapta prevăzută în alin. (1) s-a săvârșit față de un minor cu vârsta cuprinsă între 13 și 18 ani sau față de o persoană cu discernământ diminuat, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 10 ani.

(3) Determinarea sau înlesnirea sinuciderii, săvârșită față de un minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani sau față de o persoană care nu a putut să-și dea seama de consecințele acțiunilor sau inacțiunilor sale ori nu putea să le controleze, dacă sinucidera a avut loc, se pedepsește cu închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Dacă actele de determinare sau înlesnire prevăzute în alin. (1)-(3) au fost urmate de o încercare de sinucidere, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.

Art. 192. Uciderea din culpă. (1) Uciderea din culpă a unei persoane se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Uciderea din culpă ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale ori a măsurilor de prevedere pentru exercițiul unei profesii sau meserii ori pentru efectuarea unei anumite activități se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani. Când încălcarea dispozițiilor legale ori a măsurilor de prevedere constituie prin ea însăși o infracțiune se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.

(3) Dacă prin fapta săvârșită s-a cauzat moartea a două sau mai multor persoane, limitele speciale ale pedepsei prevăzute în alin. (1) și alin. (2) se majorează cu jumătate.

Capitolul II. Infracțiuni contra integrității corporale sau sănătății

Art. 193. Lovirea sau alte violențe. (1) Lovirea sau orice acte de violență cauzatoare de suferințe fizice se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Fapta prin care se produc leziuni traumatice sau este afectată sănătatea unei persoane, a cărei gravitate este evaluată prin zile de îngrijiri medicale de cel mult 90 de zile, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani sau cu amendă.

(2¹)¹) Limitele speciale ale pedepsei prevăzute în alin. (1) și (2) se majorează cu o treime atunci când:

a) victima se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului;

b) victima este un minor;

c) fapta este săvârșită în public;

d) făptuitorul are asupra sa o armă de foc, un obiect, un dispozitiv, o substanță sau un animal ce pot pune în pericol viața, sănătatea ori integritatea corporală a persoanelor.

(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(4)²)¹) În cazul faptelor săvârșite în condițiile alin. (2¹), acțiunea penală poate fi pusă în mișcare și din oficiu.

Recurs în interesul legii: Prin **Decizia nr. 11/2019** (M. Of. nr. 477 din 12 iunie 2019), în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 193 raportat la art. 199 alin. (1) din Codul penal, ICCJ a stabilit că, „pentru infracțiunea de lovire sau alte violențe săvârșită asupra unui membru de familie prevăzută de art. 193 raportat la art. 199 alin. (1) din Codul penal, atunci când acțiunea penală a fost pusă în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, încetarea procesului penal poate fi dispusă numai ca efect al retragerii plângerii prealabile, și nu ca efect al împăcării”.

¹) Alin. (2¹) al art. 193 a fost introdus prin art. I pct. 2 din Legea nr. 248/2023.

²) Alin. (4) al art. 193 a fost introdus prin art. I pct. 3 din Legea nr. 248/2023.

Dezlegarea unor chestiuni de drept: Prin **Decizia nr. 58/2023** (nepublicată), ICCJ a stabilit că „*incriminarea din art. 199 alin. (1) din Codul penal reprezintă o variantă agravată a infracțiunii de lovire sau alte violențe, prevăzută de art. 193 alin. (2) din Codul penal.*

Termenul general de prescripție pentru infracțiunea de lovire sau alte violențe în modalitatea violenței în familie, prevăzută de art. 193 alin. (2) din Codul penal cu aplicarea art. 199 alin. (1) din Codul penal, este cel arătat de art. 154 alin. (1) lit. c) din Codul penal”.

Art. 194. Vătămarea corporală. (1) Fapta prevăzută în art. 193, care a cauzat vreuna dintre următoarele consecințe:

- a) o infirmitate;
- b) leziuni traumatiche sau afectarea sănătății unei persoane, care au necesitat, pentru vindecare, mai mult de 90 de zile de îngrijiri medicale;
- c) un prejudiciu estetic grav și permanent;
- d) avortul;
- e) punerea în primejdie a vieții persoanei, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(2) Când fapta a fost săvârșită în scopul producerii uneia dintre consecințele prevăzute în alin. (1) lit. a), lit. b) și lit. c), pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani.

(2¹⁾) Limitele speciale ale pedepsei prevăzute în alin. (1) și (2) se majorează cu o treime atunci când:

- a) victima se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului;
- b) victima este un minor;
- c) fapta este săvârșită în public;
- d) făptuitorul are asupra sa o armă de foc, un obiect, un dispozitiv, o substanță sau un animal ce pot pune în pericol viața, sănătatea ori integritatea corporală a persoanelor.

(3) Tentativa la infracțiunea prevăzută în alin. (2) se pedepsește.

Constituționalitate: Prin **Decizia nr. 703/2016**, Curtea Constituțională a statuat următoarele: „*Caracterul de permanență a prejudiciului estetic presupune o consecință posttraumatică care nu este susceptibilă de refacere, în sensul că, nici pe cale naturală, nici ca urmare a vreunei intervenții medico-chirurgicale, nu se va mai putea obține remedierea. Astfel, tăierea părului și raderea sprâncenelor nu constituie slufire, deoarece acestea sunt supuse procesului de regenerare. Cât privește gravitatea prejudiciului estetic, aceasta constă în schimbarea înfățișării normale a unei persoane într-una neplăcută, respingătoare, într-o desfigurare (schimbarea aspectului feței), în deformare (schimbarea formei corpului) sau în mutilare (desprinderea unei părți din corp)”.*

¹⁾ Alin. (2¹) al art. 194 a fost introdus prin art. I pct. 4 din Legea nr. 248/2023.